

BUDGETFORLIG

2027-2030

Mellem følgende partier er der dags dato indgået aftale om budget 2027-2030:

- Venstre
- Socialdemokratiet
- Det Konservative Folkeparti
- Dansk Folkeparti
- Fælleslisten
- Danmarks Demokraterne
- Liberal Alliance

INDLEDNING

Partierne og listen bag budgetforliget for 2027 konstaterer med tilfredshed, at de gode takter fra budget 2026 fortsætter godt ind i den nye Byrådsperiode. Budgettet er solidt og i balance og giver dermed et godt udgangspunkt for den videre udvikling af Ikast-Brande Kommune.

Afsættet for budgetforhandlingerne har været et ønske om at fastholde serviceniveauet og dermed sikre kvaliteten i velfærden. Derfor er budgettet, udover de konkrete driftsudvidelser nævnt nedenfor, allerede forøget med ca. 125 mio. kr. med blandt andet lønfremskrivninger, demografipuljer og budgettilpasninger. F.eks. er der afsat 25,2 mio. kr. til minimumsnormeringer. Ikast-Brande kommune fastholder dermed kvaliteten i velfærden og skaber gode rammer for vores borgere og erhvervsliv.

I 2027 starter Folketinget det politiske arbejde med at reformere en del af kommunernes indtægtsgrundlag. Udsigterne til en kommende udligningsreform, herunder ændringer i udligningen af selskabsskatterne, skaber usikkerhed om kommunens fremtidige indtægter. På udgiftssiden er der stadig en vis usikkerhed knyttet til implementeringen af de store velfærdsreformer.

På dette grundlag har budgetforliget parter med budget 2027 på den ene side et ønske om at fastholde og løfte velfærden, og på den anden side udvise ansvarlighed pga. usikkerhederne om fremtidens indtægtsgrundlag.

Der er fundet plads til yderligere serviceudvidelser for i alt kr. 13 mio. kr. Af udvalgte udvidelser kan nævnes et generelt løft af folkeskolen med 3 mio. kr. årligt og bl.a. åbning af 8 somatiske pladser på Østervang samt en pulje til støtte til samværsaktiviteter på ældreområdet.

På anlægssiden er situationen en anden: takket være en solid kassebeholdning er der i 2026 foretaget betydelige engangsinvesteringer bl.a. i tagentrepriser. Forligspartierne er enige om, at det er en vigtig prioritering at vedligeholde og forny kommunens aktivmasse, så bygninger og veje i mange år frem kan give gode rammer for borgere og virksomheder. Der afsættes derfor 130 mio. kr. til anlæg i 2027 og i overslagsårene.

Det har været parternes ønske at der sker et konkret løft af idrætsfaciliteter rundt i kommunen. Der er således afsat midler til hallerne i Nr. Snede, Bording, Engesvang, Brande og Ikast, samt Ikast svømmehal og basketball bane.

Med den solide kassebeholdning ser forligspartierne og listen mulighed for reservere et beløb på 40 mio. kr. til gældsafvikling i 2027. Byrådet træffer endelig beslutning primo 2027 om hvilke gældsposter der mest fordelagtigt kan afvikles. Den gunstige likviditet muliggør også at der ikke stiftes ny gæld.

Gældsafvikling, og undladelse af at stifte ny gæld, skaber samlet set et mindre økonomisk pres på kommunens økonomi i årene der kommer, og er dermed med til at reducere de risici, der er forbundet med den nye kommunale udlicning.

1. DRIFTSBUDGET 2027-2230

Der gennemføres følgende ændringer til driftsbudgettet der har likviditets- og aktivitetsmæssige konsekvenser i forhold til basisbudgettet 2027-2030:

1.1. BUDGETUDVIDELSER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

Parterne er enige om følgende budgetudvidelser:

DRIFTSBUDGET UDGIFTER		2027	2028	2029	2030
1	Beredskab pulje (under ØU)	1.000	1.000	1.000	1.000
2	8 somatiske plejehjemspladser på Østervang genåbnes	1.450	5.100	5.100	5.100
3	Puljen til samarbejdsaftale med haller, som følge af hal 4 lkast.		350	700	700
4	Forøgelse tilskud til museet sfa Hærvejssatsningen v/Klosterlund			300	500
5	AI system arbejdsmarkedsområdet	100	100	100	100
6	Øget bemanning i planafdelingen, evaluering efter 1,5 år	700	700		
7	Praksisændring hjælpemidler	800	800	800	800
8	Pulje til livsmestring for ansatte, forsøgspulje	1.000	1.000	1.000	
9	DUBU - meromkostninger		250	250	250
10	Forøgelse af usikkerpuljen	2.300	2.300	200	800
11	Private vuggestuer iht tekstafsnittet	1.000	1.000	1.000	1.000
12	Ældreområdet, fokus på mad /samværsaktiviteter - ansøgningspulje	200	200	200	200
13	Folkeskolen - almenområdet	3.000	3.000	3.000	3.000
14	Børneterapiens arbejde med børn med funktionsnedsættelse, Lysholt	400	400	400	400
15	2 pladser på Engparken genåbnes	1.100	900	900	900
	I alt	13.050	17.100	14.550	14.750

Parterne ønsker at den mere specifikke anvendelse af midlerne til løft af trivsel og faglighed i folkeskolen skal drøftes i fagudvalg og Byråd.

For så vidt angår Lysholt ønskes aflastningsanalysen nærmere drøftet fsva. dagaflastning og weekend.

1.2 SÆRLIGE FOKUSOMRÅDER

Mangende national finansiering af kommunale opgaver

Budgetforligspartierne konstaterer at der er truffet flere nationale beslutninger, der stiller krav til kommunen, uden at der følger budget med til at kunne leve fuldt op til kravene. Det drejer sig aktuelt om blandt andet minimumsnormeringerne og flytningen af sundhedsopgaver fra kommune til region. Ikast-Brande Kommune har valgt at tilføre ekstra midler til områderne, men finder at det begrænser det kommunale selvstyres mulighed for at prioritere velfærd til borgerne. Der er stadig usikkerhed omkring økonomien på sundhedsområdet og forligspartierne er enige om, at følge området i de kommende år.

Minimumsnormeringer

Det er med de budgetmæssige korrektioner i basisbudgettet besluttet, at afsætte 25,2 mio. kr. til minimumsnormeringer. Staten har alene finansieret det halve. Med budgetforliget er der fundet 10 mio. kr. til at afhjælpe udfordringen med minimumsnormering. Beløbet er afsat betinget og kan således først anvendes efter en Byrådsbeslutning. Forligsparterne ønsker, at udvalget genbesøger tidligere projekt med familiepædagoger som en del af serviceløftet på dagtilbudsområdet.

Private tilbud (vuggestuepladser)

Budgetforligspartierne og listen er enige om, at det er godt med en varieret tilbudsvifte på børnepasningsområdet i Ikast-Brande Kommune. Parterne har en klar forventning om at offentlige og private tilbud har samme vilkår så borgerne ligestilles fsva forældrebetalingen.

Kommunerne afventer pt konkrete lovforslag på området. Ikast-Brande Kommune vil i en forsøgsperiode på tre år skifte beregningsmodel med virkning fra 1. januar 2027. Forsøgsperioden vil blive evalueret i starten af 2028 og forelagt som politisk sag. Eventuelle statslige midler erstatter den kommunale finansiering.

Efterspørgselsanalyse af pasningstilbud

Byrådet ønsker en analyse af forældrenes efterspørgsel efter pasningstilbud i Ikast-Brande Kommune, herunder hvilke pasningsformer og geografiske områder der efterspørges, samt i hvilken grad forældrenes ønsker imødekommes. Analysen skal hvis muligt også belyse udviklingen over tid.

Ledsagerordningen

Forligsparterne finder at ledsagerordningen til svømmehallen i Ikast bør finansieres indenfor svømmehallens budget. Børne-, Kultur-, og Fritidsvalget ser på vilkårene og kriterier for ledsagerordning i selvejende institutioner.

Plejeboligkapacitet

Forligspartierne er enige i at plejeboligkapaciteten er vigtig, hvorfor der prioriteres midler til at understøtte dette. Derfor er der fortsat enighed om at der bygges til på Bøgildlund med 24 pladser. De afledte driftsudgifter beregnes og indarbejdes som teknisk korrektion i 2029 og frem.

Allerede i indeværende år (2026) afsættes midler til at kunne åbne 2 yderligere plejehjemspladser på Engparken. Herudover er forligspartierne enige om, at der skal afsættes midler til, at der kan åbnes yderligere 8 pladser på Østervang. Dette vil først kunne ske når Bellisbo står færdigt i 2027. Udvalget drøfter hvorvidt Østervang skal have et speciale som profil. Det skal derudover undersøges om, der kan åbnes flere plejehjemspladser på Solbakken. Der ønskes en snarlig afklaring på fremtiden for Dybdalsparken.

Transport af borgere til sygeplejeklinikkerne

Forligspartierne er enige om, at der skal laves en analyse af, om der kan laves en ordning til transport af de borgere, som ikke selv kan transportere sig til sygeplejeklinikker i Ikast-Brande Kommune. Denne analyse præsenteres for byrådet i 2. kvartal 2027.

Midler til asfalt

Der anvendes 3 mio. kr. af usikkerhedspuljen i 2027 til asfalt.

Livsmestringspulje til ansatte

Forligspartierne har afsat en forsøgspulje til livsmestring til ansatte i Ikast-Brande Kommune. Der er afsat 1 mio. kr. årligt i 3 år. og indsatsen evalueres i 2. kvartal 2029. Puljen kan gives til forløb, hvor den ansatte selv investerer tiden i forløbet og Ikast-Brande Kommune finansierer indsatsen. Indenfor det samlede puljebeløb afsættes midler til en smidig visitation, der sikrer at den ansatte får et forløb, der matcher behov og kvalitet.

Puljer

Det er aftalt at puljer, der hidtil har været administreret af politiske udvalg fremover går i forløb til Byrådet.

Anlægsbudget 2027-2030

		2027	2028	2029	2030
Børne-, Kultur og Fritidsudvalget					
1	Skolerenovering Engesvang/Ejstrupholm	20.000			
2	Tilskud til realisering af museumsprojekt ved Klosterlund.	3.750	3.750	3.750	
3	Faglokaler som følge af folkeskolernes kvalitetsprogram	10.000			
4	Indvendig renovering samt facaderenovering, Dalgasskolen	500	9.000		
5	Masterplan dagtilbud, Ikast ⁽¹⁾	1.000			50.000
6	Pulje til forbedring af de fysiske forhold for dagplejere	2.500	2.500		
7	* Ikast svømmecenter, udskiftning af bærende bolte, velfærdsområde mv.	800			
8	Anlægstilskud hal 4, Ikast, inkl p-plads o.l. ⁽²⁾	10.000	11.000		
9	* Sportstar College, Basketball	500			
10	Nr. Snede Hallen, tilbygning af depot mv., anlægstilskud	850			
11	Bording Hallen, renovering af tag og gulve	1.500			
12	Engesvang Hallen, nyt halgulv	900			
13	* Anlægspulje, fritidsområdet ⁽³⁾	400	400	400	400
Social-, og Arbejdsmarkedsudvalget					
14	Norgesgade, anlægspulje ⁽⁴⁾	4.000	13.000		
15	Pavilion ved Autismecenter Midtjylland, etableres i 2026	2.400			
Udviklings- og Erhvervsudvalget					
16	Hærvejen, medfinansiering	2.500	2.500		
17	Opdatering af badesø, Motorvejssø ved Ikast ⁽⁵⁾	500			
18	* Borgerbudgettering, evaluering i Q2 2027 mhp evt fremtidige bevillinger	800	800	800	800
19	Signalanlæg Th. Poulsens Alle/O.Vestergaard P ⁽¹⁴⁾	500	2.600		
20	Signalanlæg Uhregårdsalle/Jyllandsgade/Europavej ⁽⁶⁾	6.200			
21	Vestergårdsvej, Brande – signalregulering ved Herningvej ⁽¹⁴⁾		1.000	4.500	
22	Veje i Blåhøj fsva øget sværgodstrafik til vindmølleindustrien gennem byen ⁽⁷⁾		5.000		
23	* Anlægspulje broer	1.000	1.000	1.000	1.000
24	Strukturplan, Brande syd	2.000			
25	Cykelsti pulje ⁽⁸⁾	2.000	6.000	2.000	2.000
26	* Pulje til fortovsrenoveringer	1.000	1.000	1.000	1.000
27	* Pulje til fjernelse af brandhaner	1.500	1.500	1.500	
28	* Udskiftning af rendestensbrønde ved kloakrenoveringer	1.000	1.000	1.000	1.000
29	Fjernelse af helleanlæg, Ejstrupholm	100			
30	Torv og hovedgade, Ikast - renovering		4.000	4.000	4.000
31	Bænke ved Brande Å	100			
32	* Pulje til ekstra bygningsvedligeholdelse	2.000	2.000		
33	* Trafiksikkerhedspulje ⁽⁹⁾	2.000	4.000	4.000	4.000
34	* Pulje til ABA anlæg, alle ejendomme	2.000	2.000		
Klima-, natur-, og bæredygtighedsudvalget					
35	* Klimaindsatser, DK2020	2.500	2.500	2.500	2.500
36	* Allé træer	800			
Sundheds- og ældreudvalget					
37	Tilbygning Bøglildlund med 24 boliger/tilhørende fællesarealer (netto beløb, da bolighederne lånefinansieres)	8.000	27.000		
Økonomi og Planudvalget					
38	Byrådets anlægspulje	3.250	18.000	66.600	32.850
39	Royal Run ⁽¹⁰⁾		1.500		
40	Vision 2020, Engesvang, medfinansiering			6.500	
41	* Remisen Brande, anlægstilskud, akut omfugning	700			
42	Pulje til Fodboldbaner, omklædning, parkering mv. ved Hagelskærvej Ikast ⁽¹¹⁾	11.000			
43	Midtby Samarbejdet Ikast, Strøgcenar etape 2, medfinansiering	2.500	2.500		
44	Pulje til indskud i landsbyggefonden ⁽¹²⁾	3.000	3.000		
45	Masterplan	15.000			
46	Masterplan - mødecenter/park i skolegård, køkken	3.500			
47	Masterplan administrationsbygninger salgsindtægter	6.000			
48	* Masterplan, Pulje til disp af de 2 implementeringsgrupper	1.000	1.000		
49	Eventpulje ⁽¹³⁾	450	450	450	450
SKATTEFINANSIERET ANLÆG		130.000	130.000	100.000	100.000
* De stjernemarkerede puljer er frigivet og skal ikke genbehandles af Byrådet					

Noter

- Der udarbejdes en analyse af renoveringsbehovet på Vestbyens børnehøjs og daginstitutionerne på Kongevejen og Villavej. Området genbesøges i 2028.
- med henblik på eventuelt nybyggeri i den nordlige del af Ikast i 2030. Der skal ligeledes foretages en vurdering af behovet i Brande.
- Der afsættes 19 mio. kr. i anlægstilskud, hvoraf 600 tkr skal anvendes til prof. bygherrerådgivning, til opførelse af ny hal 4 i Ikast. Udgifter herudover skal findes af foreninger, fonde mv. Herudover indeholder bevillingen yderligere 2 mio. kr. til reetablering af p-pladser, evt. flytning af vej samt evt overbygning over klakrør.
- I 2027 afholdes 270 tkr til varmt vand i Brande Hallerne.
- Byrådet anerkender at der kan være udgifter forbundet med at sikre andre faciliteter til brugerne af Norgesgade. Der optages dialog med de berørte brugere.
- Der afsættes 500 tkr. til medfinansiering af faciliteter til badesøen
- Som følge af, at ALDI-projektet ikke blev til noget flyttes de 3,2 mio. kr herfra til det nye projekt også jvf budget 2026.
- Der er således i alt 11,4 mio. kr. til rådighed til krydsreguleringen.
- Beløbet afsættes til vejomlægning i Blåhøj såfremt der måtte opstå et forøget behov for tung trafik gennem Blåhøj. Projektet gennemføres først når behovet er påvist.
- Midlerne kan puljes på tværs af årene og evt. anvendes til cykelsti Uhre-Brande efter nærmere beslutning i udvalget/Byrådet.
- Sikring af sikker skolevej afholdes af puljen.
- Der er fortsat ikke afgjort om Royal Run kommer til Ikast-Brande.
- Under forudsætning af, at IFS overdrager alt vederlagsfrit på Thrigesvej uden yderligere kompensation. Der er tale om 2. del af bevillingen i 2027.
- Indskud i landsbyggefonden og lånegarantier påvirker ikke anlægsbudget - men alene likviditeten.
- Eventuelle udgifter til veteranpolitik på op til 100 tkr./år afholdes af eventpuljen.
- Det overlades til udvalget at prioritere anlægstakten mellem dette kryds og kryds ved Vestergårdsvej, Brande

Alle anlægsprojekters bevillinger i det enkelte år kan fremrykkes ved selvstændig Byrådsbeslutning.

Der afsættes 20 mio. kr. til køb og byggemodning af jord og samtidig afsættes en indtægt på 20 mio. kr. for salg af jord i 2027. Jordforsyningen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og udgiften til køb og byggemodning af jord tæller med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

Rådighedsbeløb/bevillinger frigives ved budgetvedtagelsen

De med stjerne markerede anlægsprojekter er samtidig med budgetvedtagelsen bevilliget og frigivet, hvilket indebærer at de ikke skal byrådsbehandles igen.

Anlæg der prioriteres i overslagsår

Der kan være anlæg, som ikke rummes i et givet budgetår og derfor skubbes til et overslagsår. Er et projekt herefter ikke realiseret inden for én budgetperiode (4 år) fjernes det fra budgettet i overensstemmelse med hidtidig praksis.

2.2 FORSYNINGSOMRÅDET

Der afsættes 4 mio. kr. i til fornyelser/renovering af aktivmassen på affaldsområdet. De 3 mio. kr. øremærkes til genopførelse af nedbrændt hal på genbrugsstationen i Ikast. Renovationen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og tæller ikke med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

Resultatopgørelse	Budget 2027	Overslag 2028	Overslag 2029	Overslag 2030
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
Skatter	-2.657.674	-2.532.706	-2.606.573	-2.727.776
Generelle tilskud m.v.	-752.346	-847.724	-892.244	-888.997
Indtægter i alt	-3.410.020	-3.380.430	-3.498.817	-3.616.773
Driftsudgifter (ekskl. forsyning)				
Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget	1.034.016	1.040.246	1.042.529	1.047.092
Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget	1.161.507	1.169.385	1.169.389	1.169.389
Sundheds- og Ældreudvalget	491.319	501.614	506.831	511.860
Udviklings- og Erhvervsudvalget	113.935	113.984	114.028	114.028
Økonomi- og Planudvalget	348.567	345.010	347.009	347.525
Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	7.549	7.549	7.549	7.549
Driftsudvidelser / besparelser	13.050	17.100	14.550	14.750
Driftsudgifter i alt	3.169.943	3.194.888	3.201.885	3.212.193
Løn- og prisreserver		72.079	159.974	250.788
Driftsresultat før finansiering	-240.077	-113.463	-136.958	-153.792
Renter mv.	2.348	1.737	-136	-4.428
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-237.729	-111.726	-137.094	-158.220
Anlægsudgifter (ekskl. forsyning)				
Anlægsudgifter i alt	130.000	130.000	100.000	100.000
Salg af jord	-20.052	-20.052	-20.052	-20.052
Køb af jord inkl. byggemodning	19.807	19.807	19.807	19.807
Jordforsyning	-245	-245	-245	-245
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-107.974	18.029	-37.339	-58.465
B. Forsyningsvirksomheder				
Drift (indtægter - udgifter)	-3.680	-3.680	-3.680	-3.680
Anlæg (indtægter - udgifter)	4.000	1.000	1.000	1.000
RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	320	-2.680	-2.680	-2.680
C. RESULTAT I ALT (A+B)	-107.654	15.349	-40.019	-61.145
FINANSIERINGSOVERSIGT				
Ændring af likvide midler				
Resultat i alt	-107.654	15.349	-40.019	-61.145
Afdrag på lån	91.511	52.492	39.699	30.735
Øvrige balanceforskydninger	382	382	382	382
SAMLET RESULTAT (ændring af likvide midler)	-15.761	68.223	62	-30.028

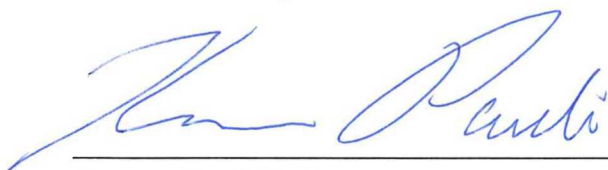
Budgetforlig 2027-2030 tiltrædes den 11. september 2026

Ib Lauritsen

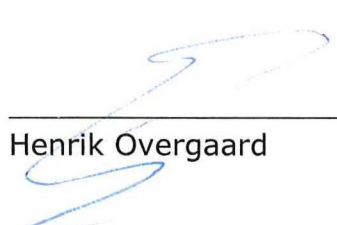
Thomas Østergaard

Kasper Pauli Pedersen

Simon Vanggaard

Henrik Overgaard

Rune Lyager

Martin Arvad

Henrik Christiansen